

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Nivel Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Specializarea Psihopedagogie Specială / Profesor Psihopedagog Cod COR 263412, Logoped Cod COR 226603, Consilier școlar Cod COR 235903

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihopedagogia dizabilităților intelectuale						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector Dr. Cristina Bălaș-Baconschi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Cristina Bălaș-Baconschi						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					8
Examinări					2
Alte activități: Vizite de documentare în instituții de specialitate					4
3.7 Total ore studiu individual	69				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de Fundamentele psihopedagogiei speciale
4.2 de competențe	Deținerea terminologiei de bază utilizate în evaluare diferitelor arii ale dezvoltării, precum și a teoriilor științifice valide din domeniul evaluării

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Cursul se desfășoară sub forma unor prezentări tip power point cu participarea activă a studenților, laptop/calculator cu conexiune la internet, platforma MSTeams
-------------------------------	--

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unui proiect cu prezentare power-point, platforma MSTeams • Reaction paper
--	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea sistematică a copiilor cu diferite dizabilități intelectuale • Interpretarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor psihopedagogice ale copiilor cu dizabilități, dar și a comportamentului acestora în diferite situații de învățare și de viață • Elaborarea unui curriculum adaptat nivelului de dezvoltare, de vârstă, etnic și cultural, precum și potențialului de învățare al elevului cu dizabilități intelectuale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică • Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea studenților cu problematica ridicată de existența deficienței de intelect; - Trecerea în revistă a principalelor consecințe ale apariției deficienței de intelect
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Descrierea diferitelor sindroame în care se manifestă deficiența de intelect; - Prezentarea particularităților de natură biologică, psihologică, socială ale persoanelor cu deficiență de intelect. - Prezentarea unor studii de caz realizate în instituții speciale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Definirea și caracterizarea dizabilității intelectuale. Clasificarea dizabilității intelectuale.	Prezentare power point	
C2. Factorii etiologici ai dizabilității intelectuale.	Prezentare power point	
C3 – C7. Sindroame genetice asociate cu dizabilitatea intelectuală - Sindromul Down - Sindromul Williams - Sindromul X-fragil - Sindromul Prader-Willi - Sindromul Klinefelter - Sindromul Turner.	Prezentare power point	
C9. Profilul lingvistic al copiilor cu diferite sindroame. Abordare comparativă	Prezentare power point	

	Discuții pe marginea unor cazuri	
C10. Profilul comportamental al copiilor cu diferite sindroame. Abordare comparativă	Prezentare power point Discuții pe marginea unor cazuri	
C11. Tulburări metabolice asociate cu dizabilitatea intelectuală: fenilcetonuria, galactosemia, boala Tay-Sachs	Prezentare power point	
C12. Tulburările din spectrul autist. Delimitare conceptuală. Teorii etiologice. Descrierea clinică.	Prezentare power point Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
C13. Abordare comparativă deficiențe intelectuale – tulburări psihiatrice	Prezentare power point Problematizarea, Explicația, Demonstrația	
C14. Relații interpersonale la copiii cu diferite sindroame asociate cu dizabilitatea intelectuală.	Prezentare power point	

Bibliografie

American Psychiatric Association (2013) *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, Fifth Edition, DSM-5, Washington DC, American Psychiatric Publishing.

Channon, S., German, E., Cassina, C., Lee, P. (2004). Executive Functioning, Memory, and Learning in Phenylketonuria, *Neuropsychology*, Vol. 18, No. 4.

Cornish, K., Sudhalter, V., Turk, J. (2004). Attention and language in Fragile-X, *Mental Retardation and Developmental Disabilities*, 10:11-16.

Couzens, D. (2014) Behavior Phenotype: A Synthesis of Research to Understand Age-Related Change in Behavior in Several Syndromes, *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities* Volume 11 Number 1 pp 43–57.

Dykens, E. M. (2003). Anxiety, Fears, and Phobias in Persons With Williams Syndrome, *Neurodevelopmental Psychology*, 23(1&2), 291–316

Fowler, A. E. (1990). Language abilities in children with Down Syndrome: Evidence for a specific syntactic delay. In D. Cicchetti & M. Beeghly (Eds) *Children with Down Syndrome: A developmental approach* (p. 302-328). New York, Cambridge University Press.

Fraser, W. (1990) *Key Issues in Mental Retardation Research*, Routledge, London and New York.

Gibello, B. (1989) *L'enfant à l'intelligence troublée: nouvelles perspectives cliniques et thérapeutiques en psychopathologie cognitive*, Centurion, Paris.

Grossman, H.J. (ed.) (1983) *Classification in Mental Retardation*, American Journal on Mental Retardation, Washington.

Hallahan, D.P., Kaufmann, J.M. (1997) *Exceptional Learners. Introduction to Special Education*, Allyn and Bacon, Massachusetts, p.118-160.

Hodapp, R. M. & Dykens, E. M. (2007). *Behavioral Effects of Genetic Mental Retardation Disorders* in Jacobson, J. W., Mulick, J., A., Rojahn, J. (Eds.). *Handbook of Intellectual and Developmental Disabilities*, New York, Springer Science Business Media.

Ionescu, Ș. (ed.) (1987) *L'intervention en déficience mentale*, vol.I, II, Pierre Mardaga, Bruxelles, p.319-355.
Jacobson, J. W., Mulick, J., A., Rojahn, J. (2007). *Handbook of Intellectual and Developmental Disabilities*, New York, Springer Science Business Media.
Jarrod, C., Baddeley, A. D., Hewes, A. K. & Phillips, C. (2001) A longitudinal assessment of diverging verbal and non-verbal abilities in the Williams syndrome phenotype. *Cortex*. 37. 423-431.
MacLean, W.E. (1997) *Ellis' Handbook of Mental Deficiency, Psychological Theory and Research*, Lawrence Erlbaum, New Jersey.
O'Leary, C. M. (2004). Fetal alcohol syndrome: Diagnosis, epidemiology, and developmental outcomes, *J. Paediatr. Child Health*, 40.
Rice, M.L., Steven, F. W., Betz, S. K. (2005). Language symptoms of developmental language disorders: An overview of autism, Down syndrome, fragile X, specific language impairment, and Williams syndrome, *Applied Psycholinguistics* 26, 7–27.
Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială. Metode de evaluare și intervenție*, Iași, Ed. Polirom.
Schmid-Kitsikis, E. (1985) *Théorie et clinique du fonctionnement mental*, Pierre Mardaga, Bruxelles, p. 298-353.
Stratford, B. (1996) *New approaches to Down syndrome*, Cassell, New York.
Shogren, K et al. (2015) Support Needs of Children with Intellectual and Developmental Disabilities. Age-related Implication for Assessment, *Psychology in the Schools*, Vol. 52(9)

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S1. Discutarea pe componente a definiției AAIDD a deficienței de intelect. Rolul clasificărilor în deficiența de intelect și factori care influențează clasificările. Clasificările utilizate.	expunere, problematizare	
S2. Evaluarea comportamentului adaptativ Sisteme de intensitate a sprijinului. Complementaritatea cu evaluarea comportamentului adaptativ.	exercițiul problematizare, dezbateri, demonstrația	
S3. Etiologia dizabilităților intelectuale. Rolul disfuncțiilor neuronale și gliale în apariția condițiilor asociate cu o funcționare intelectuală semnificativ limitată.	prelegere	
S4. Dizabilitatea intelectuală asociată cu tulburări metabolice. Prezentarea fenilcetonuriei- rolul metabolismului fenilalaninei în dezvoltarea cognitivă a individului.	exercițiul, problematizarea	
S5. Sindromul DiGeorge, asociat cu dizabilitatea intelectuală și tulburări psihotice la vârsta adultă. Sindromul Angelman asociat cu tulburări comportamentale	expunere, modelarea, analiza material video, studiul analitic de caz	
S6. Sindroame în care deficitul intelectual se asociază cu dificultăți de învățare specifice	munca cu textul (citire critică)	
S7. Profiluri cognitive în limbaj, funcționare executivă, performanță matematică în tablourile unor sindroame cunoscute (prezentare proiecte)	analiza de text; informarea; documentarea, elaborarea de proiecte	
S8. Evaluarea psihologică pentru școlarizarea adecvată și orientarea profesională	Studiul de caz	

<p>S9. Prezentarea unui studiu de caz al unui elev cu dizabilitate intelectuală severă. S10. Evaluare și intervenție psihologică și educațională. Discutare caz. S11. Atitudini față de deficiența intelectuală. Reprezentări sociale, prejudecăți. Probleme de integrare psihosocială a persoanei cu deficiență mintală. Discutarea legislației privind drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități, cu referire la categoria deficienței mintale (I) S12. Atitudini față de deficiența intelectuală. Reprezentări sociale, prejudecăți. Probleme de integrare psihosocială a persoanei cu deficiență mintală. Discutarea legislației privind drepturile și obligațiile persoanelor cu dizabilități, cu referire la categoria deficienței mintale (II) S13. Principii generale aplicabile în managementul cazurilor de deficiență de intelect. Prezentare studii de caz</p>	<p>Brainstorming Studiul de caz Prezentare proiecte Prezentare proiecte</p>	
<p>Bibliografie Intellectual Disability: Definition, Classification, and Systems of Support, AAIDD, 11th Edition, 2010. <i>American Association on Intellectual and Developmental Disabilities – AAIDD</i>, http://www.aamr.org/ Baroff, G.S. (1986). <i>Mental retardation. Nature, cause and management</i>, New York: Hemisphere Publishing Corporation. Gherguț, A. (2007). <i>Sinteze de psihopedagogie specială</i>, Iași: Polirom. Schalock, R.L., Luckasson, R. (2004). <i>American Association on Mental Retardation's Definition, Classification, and System of Supports and Its Relation to International Trends and Issues in the field of Intellectual Disabilities</i>. Asociația Psihiatrilor Liberi din România (2003). <i>Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mentale</i> (Ediția a patra, text revizuit), București. Allen- Mearns, P. (2008). <i>Assessing the Adaptive Behavior of Youths</i>, in <i>Social Work</i>, 53 (4), 307-315. Baroff, G.S. (1986). <i>Mental retardation. Nature, cause and management</i>, New York: Hemisphere Publishing Corporation. Bruininks, R., Thurlow, M., Gilman, C. (1987). <i>Adaptive behavior and mental retardation</i>, in <i>J. of Special Education</i>, 21 (1), 69-84. Kamphaus, R. (1987). <i>Conceptual and psychometric issues in the assessment of adaptive behavior</i>, in <i>J. of Special Education</i>, 21 (1), 27- 34 Berecki, M., Palade, S., Vulturar, R., and Benga, I. (2011). <i>Variația coeficientului de inteligență în fenilcetonurie în funcție de vârsta la care s-a instalat tratamentul dietetic și gradul de control al tratamentului</i>, in <i>Clujul Medical</i>, 84 (2), 229- 234. DeRoche, K. and Welsh, M. (2008). <i>Twenty- five years of research on neurocognitive outcomes in early- treated phenylketonuria: intelligence and executive functions</i>, in <i>Developmental Neuropsychology</i>, 33 (4), 474- 504. Gothelf, D., Schaer, M., and Eliez, S. (2008). <i>Genes, brain development and psychiatric phenotypes in velo- cardio- facial syndrome</i>, in <i>Developmental Disabilities Research Reviews</i>, 14, 59- 68. Shprintzen, R. (2008). <i>Velo- cardio- facial syndrome. 30 years of study</i>, in <i>Developmental Disabilities Research Reviews</i>, 14, 3-10. Mazzocco, M.M.M. and McCloskey, M. (2005). <i>Math performance in girls with Turner of Fragile X syndrome</i>. In J.I.D. Campbell (Ed.), <i>Handbook of Mathematical Cognition</i>, NY: Psychological Press. Barnes, M., Smith-Chant, B., and Landry, S.H. (2005). <i>Number processing in Neurodevelopmental disorders: Spina bifida myelomeningocele</i>. In J.I.D. Campbell (Ed.), <i>Handbook of Mathematical Cognition</i>, NY: Psychological Press. Mazzocco, M.M.M. (2009). <i>Mathematical learning Disabilities in Girls with Turner Syndrome: A Challenge to Defining MLD and Its Subtypes</i>, in <i>Developmental Disabilities Research Reviews</i>, 15, 35- 44. O'Hearn, K. and Luna, B. (2009). <i>Mathematical Skills in Williams Syndrome: insight into the importance of underlying representations</i>, in <i>Developmental Disabilities Research Reviews</i>, 15, 11- 20.</p>		

McLaughlin, J., Wehman, P. (Eds.)(1996). Mental retardation and developmental disabilities. Austin, TX: Pro-Ed

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Obținerea punctajului necesar în cadrul examinării Participarea activă în cadrul cursului	Examen	60%
10.5 Seminar/laborator	Reaction paper. Elaborarea unui proiect cu prezentare power-point (activitate de grup, componentă 2-4 persoane)	Participarea activă la seminar Susținerea celor 2 teme de seminar	30%
			1 p din oficiu
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Folosirea corectă a terminologiei de specialitate • Identificarea principalelor sindroame în care este prezentă dizabilitatea intelectuală 			

Data completării
21.09.2020

Semnătura titularului de curs
Lect. univ.dr. Cristina Bălaș-Baconschi

Semnătura titularului de seminar
Lect. univ.dr. Cristina Bălaș-Baconschi

Data avizării în departament
23.09.2020

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Adrian Marian ROȘAN